

RAZVOJNI GOVORNO JEZIČNI POREMEĆAJI

BIOLOŠKE OSNOVE POSEBNIH JEZIČNIH TEŠKOĆA

(RAZVOJNA AFAZIJA)

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

BIOLOŠKE OSNOVE POSEBIH JEZIČNIH TEŠKOĆA

Kod djece s poteškoćama u razvoju jezika provodi se nekoliko tipičnih pretraga. Ispituje se djetetov sluh te se procjenjuje njegov kognitivni i socijalni razvoj. Ispituje se osobna anamneza s ciljem utvrđivanja neuroloških bolesti ili doživljenih trauma. Vršiti se i pregled djetetovog govornog aparata. Osim osobne, za dijagnozu je bitna i obiteljska anamneza. Iako u većini slučajeva uzrok djetetovog jezičnog poremećaja pronalazimo putem navedenih ispitivanja, postoje i slučajevi u kojima to nije moguće. Dijete je fizički zdravo s dostatnim sluhom, dobrim neverbalnim sposobnostima i normalnim socijalnim odnosima, a u obiteljskoj anamnezi nema značajnijih obilježja. Tradicionalno pod nazivom "razvojna afazija" ili "razvojna disfazija" opisuje se abnormalan jezični razvoj nepoznatog uzroka. Ipak, takva terminologija nije potpuno zadovoljavajuća. Upotreba neuroloških "etiketa" sugerira sličnosti s disfazijama stečenim u odrasloj dobi, što je u većini slučajeva pogrešno jer se malokad radi o oštećenju mozga kod djece. Osim toga, takva etiketa upućuje na jasno definiran sindrom, dok je naprotiv u definiciju razvojne afazije uključen širok opseg problema. Zbog tih razloga primjereniji je naziv poput "posebnih jezičnih teškoća" (Bishop i Rosenbloom, 1987).

Kao jedno od najvažnijih postavlja se pitanje bioloških osnova posebnih jezičnih teškoća. Razlikujemo tri osnovne skupine objašnjenja koje treba razmotriti:

žarišna oštećenja mozga

abnormalan razvoj neuralnih veza kao posljedica neprimjerenog senzomotoričkog inputa
abnormalno neurološko sazrijevanje obzirom na prenatalne utjecaje na razvoj mozga

1. HIPOTEZA: ŽARIŠNA OŠTEĆENJA MOZGA

Afazija kod odraslih je posljedica lezije centralnih područja lijeve hemisfere, stoga bismo mogli očekivati da i posebne jezične teškoće kod djece imaju slične uzroke. Međutim, samo manji broj djece s jezičnim teškoćama imaju neurološke bolesti ili su pretrpjeli ozljede glave u prvim godinama života. Preostaje mogućnost ozljede mozga tijekom ili neposredno nakon rođenja.

PERINATALNI RIZICI

Pasamanick (1952) je popularizirao ideju da oštećenje mozga, nastalo u perinatalnom, natalnom ili postnatalnom razdoblju, može uzrokovati širok raspon razvojnih poremećaja

svojom hipotezom "continuum of reproductive causalty". Prema ovoj hipotezi, prijevremeno rođenje i komplikacije tijekom trudnoće i poroda mogu dovesti do različitih stupnjeva oštećenja mozga nedovoljnih da bi prouzročili smrt, ali pak dovoljnih kako bi narušili neurološke funkcije. Pojavom ultrazvučnih pretraga omogućeno je detaljnije ispitivanje neuroloških posljedica prijevremenog rođenja i ostalih perinatalnih rizičnih čimbenika, te se potvrdilo da su neurološki poremećaji učestaliji kod novorođenčadi s periventrikularnim krvarenjima ili drugim lezijama (Stewart i sur. 1987).

Iako se čini logično pripisati razvojne jezične poremećaje ranim oštećenjima mozga, postoji izuzetno malo dokaza koji bi mogli poduprijeti ovu hipotezu. Pasamanick i njegovi suradnici postigli su značajan uspjeh u prikazivanju visoke razine komplikacija u rasponu neuroloških poremećaja na temelju perinatalnih ultrazvučnih snimki. Međutim, kada su pažnju usmjerili na govorne poremećaje, nisu pronašli povezanost u perinatalnim zapisima između 290 djece s govornim poremećajima i pripadnicima kontrolne skupine (Pasamanick i sur. 1956). Bitno je napomenuti da su istraživanje temeljili na heterogenom uzorku, uključujući djecu koja mucaju i djecu s poremećajima glasa, a nisu razlikovali posebne jezične teškoće od općenitih kašnjenja u razvoju.

Brojna istraživanja razmatrala su ovaj problem s drugih stajališta slijedeći napredak rizične skupine djece (primjerice djece s niskom porođajnom težinom). Rezultati se razlikuju od istraživanja do istraživanja, ponajprije zbog napretka medicine koji je omogućavao preživljavanje i bolji tretman rizične djece. Iako su nekim istraživanjima opisani specifični jezični poremećaji kod prijevremeno rođene djece (primjerice Fitzhardinge i Steven, 1972), češći su dokazi generalnih razvojnih zaostajanja koja obuhvaćaju verbalne i neverbalne vještine. Nedavnim istraživanjem provedenim u Kanadi uspoređivana su djeca s niskom porođajnom težinom i kontrolna skupina. Rezultati istraživanja pokazuju da osim lošijih rezultata na neverbalnim testovima inteligencije, djeca s nižom porođajnom težinom postižu i lošije rezultate na neverbalnim testovima što dokazuje da oštećenja mozga nastala u perinatalnom razdoblju podjednako zahvaćaju sva područja mentalnog razvoja.

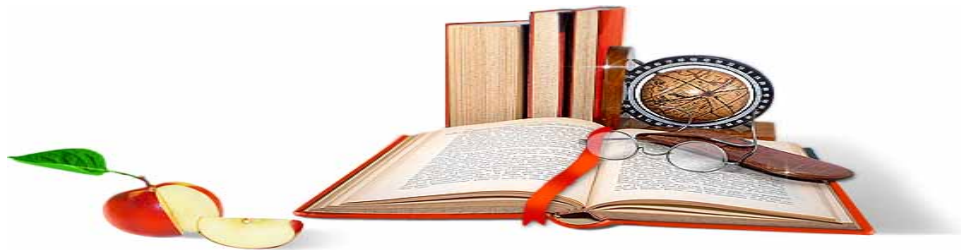
TEHNIKE SNIMANJA MOZGA

U mnogim istraživanjima su korištene tehnika snimanja mozga kao što je CT, kako bi se utvrdile lezije mozga kod starije djece s jezičnim teškoćama. Zbog praktičnih, ali i etičkih pitanja takva su istraživanja rijetka, a tamo gdje su i provedena, težilo se uključiti djecu s relativno teškim jezičnim teškoćama, obično udruženim i s poremećajima ponašanja. Caparulo i sur. (1981) utvrdili su abnormalne CT snimke kod 6 od 16 djece s jezičnim poremećajima. Kod troje djece s abnormalnim CT – om opisani su problemi razumijevanja, dok su ostali imali pridružene probleme u motorici i ponašanju. Dalby (

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com